

Fiatalok hiányában egyre több nyugalmazott pedagógus marad a katedrán Romániában

Munkára fogott nyugdíjasok

Az elmúlt években megduplázódott a nyugdíjas pedagógusok száma a romániai iskolákban, ugyanis a tanügybe egyre inkább begyűrűző szakemberhiány miatt a tanintézetek kénytelenek nyugalmazott oktatókat visszahívni a katedrára.

Több mint 70 ezerrel csökkent a pedagógusok összlétszáma Romániában az elmúlt 22 évben – írta az Edupedu.ro oktatási szakportál az Országos Statisztikai Hivatal (INS) adataira hivatkozva. Míg 1995-ben 306 ezer tanító és tanár dolgozott a közoktatási rendszerben, 2017-ben 236 ezerre csökkent a számuk. Megjegyzik, hogy az oktatók számának apadása a népességfogyatkozáshoz is kapcsolódik, hiszen a hivatalos adatok szerint 1995-ben 22 millió lakosa volt Romániának, 2017-ben pedig 19,5 millió.

Egyre több nyugdíjas oktat

A nagymértékű csökkenés következtében egyes helyeken és szakterületeken a szükségesnél jóval kevesebb pedagógus áll rendelkezésre a közoktatásban. Így az iskolák sok esetben kénytelenek szakképzetlen személyzetet alkalmazni, vagy már nyugalmazott oktatókat visszahívni a katedrára. Az Eurostat (az Európai Unió statisztikai hivatala) kimutatása szerint 2013–2016 között a romániai általános iskolákban szinte megduplázódott a 65. életévüket betöltött, nyugdíjas korú pedagógusok száma: míg 2013-ban 718-an tanítottak, 2016-ban már 1333-an. A középiskolai oktatásban ez az arány kétszeresére nőtt az említett három év alatt: 406-ról 959-re. Még drámaibb a helyzet az elemi oktatásban: 2013-ban 2122 60 év fölötti tanítót tartottak számon Romániában, 2016-ra pedig 3707-re nőtt a számuk. Ugyanakkor aggasztó – jegyzi meg az oktatási szakportál munkatársai –, hogy egyre kevesebb

KÉPÜNK ILLUSZTRÁCIÓ. FORRÁS: 123RF.COM

Számítanak rájuk. Az elmúlt években jelentősen megnőtt a középiskolákban oktató nyugdíjas tanárok száma

fiatal munkavállaló lép be a közoktatási rendszerbe. Ezt példával is illusztrálják: 2013-ban 2089, huszonöt évnél fiatalabb tanítót tartottak számon a romániai iskolákban, 2016-ban pedig csak 1772-t.

Csökkenés Hargita megyében is

Csökkent a pedagógusi összlétszám a Hargita megyei közoktatási rendszerben is 2014–2018 között: 4481-ről 4319-re – tudtuk meg a tanfelügyelőség lapcsaládunkhoz eljuttatott statisztikájából. Waczel Ferenc tanfelügyelő elmondta, bár az említett időszakban a nyugdíjas oktatók száma keveset változott (112 volt a 2014–2015-ös, 121 pedig a 2017–2018-as tanévben), szembevetően nőtt Hargita megyében a nyugdíjasok által teljesített norma, ami azt jelenti, hogy egyre több órát voltak kénytelenek megtartani a tanügybe begyűrűző szakemberhiány miatt. Ez a követ-

kezőképpen alakult: 58,26 norma 2014–2015-ben, 67,66 norma 2015–2016-ban, 69,71 norma 2016–2017-ben és 80,60 norma 2017–2018-ban.

Nem vonzó a tanítás

Waczel Ferenc szerint a nyugdíjasok által teljesített normaszám a jövőben tovább nő, hiszen az iskoláknak előnyösebb szakképzett nyugdíjasokat alkalmazni, mint szakképzetlen fiatalokat. Példaként a szakoktatást hozta fel, ahol a jó szakemberek számára nem vonzó tanítani, mivel a magánszektorban jobban tudják kamatoztatni tudásukat, nagyobb fizetésért. Ezért a szakiskolák többségében jelenleg is nyugalmazott mesterek tanítanak. Továbbá megemlítette, itt is jellemző, hogy egyre kevesebb fiatal lép be a rendszerbe, amelynek fő oka, hogy nem vonzó a kezdő pedagógusi fizetés.

Kevés a szaktanár Maros megyében

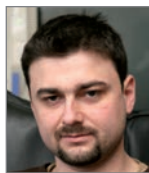
A Maros megyei tanintézetekben is kénytelenek nyugdíjas pedagógusokat foglalkoztatni, mivel hiány van, főleg fizika-, kémia-, matematikatanárokból – tudtuk meg a Maros megyei főtanfelügyelő-helyettestől. Illés Ildikó érdeklődésünkre elmondta, tanítóból túl sok van a megyében, ezért e téren egyfajta munkanélküliség is jellemző, míg szaktanárból hiány tapasztalható. Az is gondot okoz Maros megyében, hogy vidékre, főleg a kisebb falvakba nem nagyon akarnak kijárni a pedagógusok. „Vizsgáznak, elnyernek egy állást egy falusi iskolában, aztán másnap már jönnek is, és kéri az áthelyezését valamelyik városi iskolába” – magyarázta Illés Ildikó, aki úgy látja, hogy a kis létszámú osztályokban nem vonzó tanítani a pedagógusok számára.

MOLNÁR RAJMOND

Támogatás fejében pozitív hozzáállást

A tanintézetek kapcsolódjanak be jobban a város életébe, a pedagógusok biztassák itthon maradásra a diákokat – ezeket az elvárásokat fogalmazta meg az oktatási rendszernek nyújtott kiemelt támogatás fejében a sepsiszentgyörgyi városvezetés. Antal Árpád polgármester és Sztakics Éva alpolgármester a Mikes Kelemen Főgimnázium felújítás alatt levő épületében rendezett csütörtöki sajtótájékoztatóján hangsúlyozta, az épületek korszerűsítésén, a taneszközök beszerzésén kívül a kiegészítő tevékenységek támogatására, ösztöndíjak odaítélésére is hangsúlyt fektetnek. A parkolási díjakból befolyt összegek egy részét a tanintézetek fejlesztésére fordította az önkormányzat, így a tavalyi 800 ezer lejese bevételből 320 ezer lejt költöttek erre a célra, ebből 169 ezer lejt digitalizálásra, okostáblák vásárlására. „A digitális világban nem maradhatunk ki a fejlesztésekből, nem akarjuk a gyerekeket beletaszítani a virtuális világba, igyekszünk egyensúlyt teremteni, szabadidős programok szervezését is támogatni” – szögezte le Antal Árpád. Hozzátette, az elmúlt években több projektjük volt az iskolákkal, óvodákkal, 6400 széket, 3200 asztalt, 750 kiságyat vásároltak, korszerűsítettek az illemhelyeket, több iskolában felújították a sportpályákat, vagy új sportcsarnokot építettek. A Mikes Kelemen Főgimnázium épületének felújítására az országos helyi fejlesztési programból hívtak le 4,4 millió lejt, a műemlékkörnyezetben levő ingatlant eredeti formájában kell visszaállítani. Sztakics Éva alpolgármester elmondta, a bölcsődék működtetésére idén 1,2 millió lejt fordítanak, mintegy 600 gyereknek biztosítanak ellátást. A délutáni oktatásra 221 ezer lejt költenek, ettől az évtől a társfinanszírozó Diakónia Keresztény Alapítvány kérésére a szülőknek is be kell pótolniuk havi 35 lejt, ezért a délutáni foglalkozáson kívül meleg ebédet is kapnak a diákok. Antal Árpád kifejtette, örülne, ha a pedagógusok a tárgyi tudás átadásán túl hangsúlyt fektetnének arra is, hogy bekapcsolják a diákokat a város életébe. A városvezető szerint vannak nagyon aktív oktatók, de ez általánosságban nem mondható el. Sztakics Éva hozzátette, fontos, hogy a tanárok pozitívan kommunikáljanak, ne hajtogassák, hogy nem érdemes itthon maradni, ne küldjék tehetséges diákjaikat külföldi egyetemre.

BÍRÓ BLANKA

BALOGH LEVENTE

Szabálmódosítás verseny közben

A kormány már nem csupán a főügyészek ellen harcol, hanem egyenként, minden egyes ügyészre kiterjesztette az igazságszolgáltatás saját szája ize szerinti átalakítását célzó küzdelmét – így értékelhető az a sürgősségi kormányrendelet, amelyben a Velencei Bizottság által megfogalmazott ajánlások átvételének örve alatt drasztikusan módosították az ügyészek tevékenységére vonatkozó jogszabályokat.

Az abban megfogalmazott, a legfőbb, illetve a korrupcióellenes és a szervezett bűnözés elleni ügyészségen való alkalmazás feltételeit módosító kitételek egyértelműen azt a célt szolgálják, hogy megrostdálják az ügyészi állományt, amely az utóbbi években egyrészt az eddigi, az ország külföldi partnerei által sikeresnek tartott és támogatott ügyészségi vezetőkhöz, másrészt az általuk meghonosított szemléletmódhoz vált lojálissá. A megkövetelt szolgálati idő

növelése, illetve a különböző fokozatokra vonatkozó követelmények módosítása elsősorban a fiatalabb ügyészeket célozza, akik már jóformán teljes egészében az új rendszerben szocializálódtak – bár persze a másik oldalról elvileg az az érv is megáll, hogy az olyan, felelősségteljes posztokra, ahol a legmagasabb szintű politikai vezetők ügyeit vizsgálják, kellő tapasztalattal rendelkező szakemberek szükségesek.

A kormánykoalíció fő célja azonban az, hogy a főügyészek menesztése és lojális személyekre való lecserélése mellett az ügyészségek személyi állománya is „barátibb” magatartást tanúsítson velük szemben. A DNA esetében ez már részben megtörtént – Kövesi főügyész jelentős politikai huzavonát kiváltó menesztését követően Toader igazságügy-miniszter egyértelműen olyan személyt jelölt az ügyészség élére, aki várhatóan kevésbé

lenne önjáró, mint elődje – legalábbis nehéz másra következtetni abból, hogy pályázatában szinte szóról szóra megismételte a miniszter által a DNA-val, illetve annak korábbi vezetőjével szemben megfogalmazott bírálatokat. Persze az államfő nem hajlik Toader jelöltje, Adina Florea kinevezésére, de ha a miniszter ragaszkodik a jelöltjéhez – márpedig ragaszkodik – akkor nem lesz sok választása. Talán nem túl merész jóslat kijelenteni, hogy hasonló eljárás készül az igazságügy-miniszterrel, illetve a kormánnyal szembeni igazságügyi ellenállás egyik főalakjává avanszált legfőbb ügyésszel, Augustin Lazárral szemben is. A miniszter már ellene is ugyanúgy elrendelte a fegyelmi vizsgálatot, mint a DNA volt főügyésze ellen, és nagyon meglepődnénk, ha nem ugyanarra a következtetésre jutna, mint Kövesi esetében. Ha pedig a főügyészek mellett a beosztott ügyészek jó része is

engedékenyebb lesz a kormánnyal szemben, akkor várhatóan a politikusok is nyugodtabban alhatnak. Ezt szolgálják a mostani módosítások, amelyek egyértelműen a versenyszabályok menet közbeni átírásának minősülnek.

Márpedig ez még akkor sem jogállami gyakorlat, ha elfogadjuk, hogy főleg a DNA esetében számos, gyanúsnak tűnő, nem feltétlenül csak a jogi elvekre támaszkodó eljárás és vádemeles történt. Azzal, hogy a kormány ismét előzetes bejelentés nélkül, minden érintettet kész helyzet elé állítva módosított törvényeket, és azokat viszszaemelőleges hatállyal akarja alkalmazni, sem az igazságszolgáltatás működését nem teszi jobbá, sem annak a gyanúnak az eloszlására nem alkalmas, miszerint a kormánykoalíció elsődleges célja az, hogy a korrupciós ügyekbe keveredett kormánypárti politikusok megússzák a felelősségre vonást.